

Mjölby kommun, Arbetsutskott 2025-05-05

§ 82

Diarienummer: KS/2025:78

Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen

Bakgrund

För alla som har kommunalt vatten och/eller avlopp i Mjölby kommun gäller ABVA, Allmänna bestämmelser för användande av Mjölby kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar. ABVA är föreskrifter som syftar till att tydliggöra VA-huvudmannens och fastighetsägarens rättigheter och skyldigheter enligt vattentjänstlagen.

Sammanfattning

Nu gällande ABVA antogs av kommunfullmäktige 2008. Föreskrifterna följer publikation P94 vilken är framtagen av branchorganisationen Svenskt vatten. Under 2024 uppdaterades denna publikation. Mjölby kommuns ABVA föreslås därför uppdateras efter denna.

Till föreskrifterna finns vägledande kommentarerna som syftar till att ge stöd för läsaren av föreskrifterna hur bestämmelserna ska tolkas och tillämpas. Dessa har setts över i samband med uppdateringen av ABVA.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse SBN/2024:288

Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen

Kommundirektören redogör för ärendet

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen.
2. Kommunstyrelsen föreslår att de nya föreskrifterna gäller från och med 1 juli 2025 och ersätter tidigare föreskrifter antagna av kommunfullmäktige 2008-12-19 §128 och i de fall där hänvisning görs till föreskrifterna antagna 2008 ersätts dessa med föreskrifterna gällande från 1 juli 2025.

—
Beslutet skickas till
VA/avfallschef
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Miljönämnden
Akten

Mjölby kommun, Samhällsbyggnadsnämnd 2025-04-02

§ 52

Diarienummer: SBN/2024:288

Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen - Beslut

Bakgrund

För alla som har kommunalt vatten och/eller avlopp i Mjölby kommun gäller ABVA, Allmänna bestämmelser för användande av Mjölby kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar. ABVA är föreskrifter som syftar till att tydliggöra VA-huvudmannens och fastighetsägarens rättigheter och skyldigheter enligt vattentjänstlagen.

Sammanfattning

Nu gällande ABVA antogs av kommunfullmäktige 2008. Föreskrifterna följer publikation P94 vilken är framtagen av branchorganisationen Svenskt vatten. Under 2024 uppdaterades denna publikation. Mjölby kommuns ABVA föreslås därför uppdateras efter denna.

Till föreskrifterna finns vägledande kommentarerna som syftar till att ge stöd för läsaren av föreskrifterna hur bestämmelserna ska tolkas och tillämpas. Dessa har setts över i samband med uppdateringen av ABVA.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse SBN/2024:288

Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår Kommunstyrelsen att föreslå Kommunfullmäktige att anta Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen.
2. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår Kommunstyrelsen att de nya föreskrifterna gäller från och med 1 juli 2025 och ersätter tidigare föreskrifter antagna av Kommunfullmäktige 2008-12-19 §128 och i de fall där hänvisning görs till föreskrifterna antagna 2008 ersätts dessa med föreskrifterna gällande från 1 juli 2025.

Beslutet skickas till
Akten
VA/avfallschef
Kommunstyrelsen
Miljönämnden

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Datum 2024-11-14
Diarienummer SBN/2024:288

Handläggare
Jessica Johansson
Telefon 010-234 61 23

Samhällsbyggnadsnämnden

Allmänna bestämmelser för användandet av Mjölby kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar

Bakgrund

För alla som har kommunalt vatten och/eller avlopp i Mjölby kommun gäller ABVA, Allmänna bestämmelser för användande av Mjölby kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar. ABVA är föreskrifter som syftar till att tydliggöra VA-huvudmannens och fastighetsägarens rättigheter och skyldigheter enligt vattentjänstlagen.

Sammanfattning

Nu gällande ABVA antogs av kommunfullmäktige 2008. Föreskrifterna följer publikation P94 vilken är framtagen av branchorganisationen Svenskt vatten. Under 2024 uppdaterades denna publikation. Mjölby kommuns ABVA föreslås därför uppdateras efter denna.

Till föreskrifterna finns vägledande kommentarerna som syftar till att ge stöd för läsaren av föreskrifterna hur bestämmelserna ska tolkas och tillämpas. Dessa har setts över i samband med uppdateringen av ABVA.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse SBN/2024:288

Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen.
2. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att de nya föreskrifterna gäller från och med 1 juli 2025 och ersätter tidigare föreskrifter antagna av kommunfullmäktige 2008-12-19 §128 och i de fall där hänvisning görs till föreskrifterna antagna 2008 ersätts dessa med föreskrifterna gällande från 1 juli 2025.

Beslutet skickas till
Akten
VA/avfallschef
Kommunstyrelsen
Miljönämnden

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-11-14
Diarienummer SBN/2024:288

Beskrivning av ärendet

Branchorganisationen Svenskt vatten har under 2024 arbetat om publikationen P94, Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen. Publikation föreslår hur de kommunala föreskrifterna för användningen av den allmänna VA-anläggningen ska utformas. Publikationen är från 2007 och har nu genomgått en uppdatering. Publikationen innehåller förutom Svenskt Vattens rekommendationer och förslag till kommunala föreskrifter om användningen av kommunens allmänna VA-anläggning även vägledande kommentarerna till föreskrifterna för att ge ett bra stöd för VA-huvudmannen och övriga som ska tolka och tillämpa bestämmelserna.

Vattentjänstlagen ger kommunen rätt att besluta om föreskrifter. Föreskrifterna gäller specifikt för Mjölby kommun och antas av kommunfullmäktige. Föreskrifterna gäller automatiskt för de fastighetsägare och andra parter i VA-förhållandet som använder den allmänna anläggningen och finns inom beslutat verksamhetsområde. Till exempel innehåller föreskrifterna bestämmelser om vad som inte får tillföras spillvattenledningar och VA-huvudmannens möjlighet att tillfälligt avbryta tillhandahållandet om det krävs för att utföra till exempel reparationsarbete.

Mjölby kommuns idag gällande föreskrifter följer publikationen P94 och antogs av kommunfullmäktige 2008.

I publikationen finns vägledande kommentarerna som syftar till att ge stöd för läsaren av föreskrifterna hur bestämmelserna ska tolkas och tillämpas. Dessa finns samlade i dokumentet "Information till fastighetsägare om Mjölby kommuns allmänna vatten- och avloppstjänster", vilken har setts över i samband med uppdateringen av föreskrifterna.

Förändringar

Föreskrifterna har bytt namn från "Allmänna bestämmelser för användande av kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning" till "Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen". Skälet till namnbytet är att förtydliga att det är fråga om föreskrifter som beslutas av kommunfullmäktige.

Den andra större förändringen är att man nu delat upp den allmänna avloppsanläggningen i ett kapitel för spillvatten och ett kapitel för dagvatten. Uppdelningen är ett försök att möta de frågor och utmaningar som dagvatten orsakar. Klimatförändringar, mer intensiva regn och bebyggelseutveckling, men också förorenat dagvatten har gjort att dagvattenfrågor blossat upp i allt större utsträckning på senare tid. Hur föreskrifterna kring dagvatten kan användas i praktiken är det ännu ingen som vet. Men detta kapitel i föreskrifterna öppnar upp för VA-huvudmannen att ställa krav kring dagvattnets kvalitet och kvantitet på ett annat sätt än vad som går idag. Dock får ej krav ställas på vilka åtgärder som ska vidtas på fastigheten eller fastighetens VA-installation.

I övrigt har en del förtydliganden införts och publikationen omarbetats och moderniserats i sitt språk och utformning. Till exempel har ett exempel på

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-11-14
Diarienummer SBN/2024:288

vad som inte får tillföras spillvattnet lagts till: *Det är förbjudet att tillföra spillvattnet våtservetter eller andra sanitetsprodukter än toalettpapper.*

Anledningen till denna specifika skrivelse är att varje år orsakar föremål som inte hör hemma i avloppet, som våtservetter och pappershanddukar, kostsamma problem för alla reningsverk. Beräkningar från Svenskt Vatten visar att i Sverige kostar detta ca 1 - 1,5 miljarder kronor per år. I samhället finns en ökande trend gällande så kallade "spolbara produkter/våtservetter". Genom att tydligt införa i kommunens föreskrifter att våtservetter inte får tillföras spillvattnet hoppas man ska motarbeta denna trend.

Syfte

De kommunala föreskrifterna fungerar som en lokal lagstiftning för användningen av den allmänna VA-anläggningen. Föreskrifterna gäller automatiskt för alla de fastighetsägare och andra parter i VA-förhållandet som använder den allmänna anläggningen och som finns inom beslutat verksamhetsområde.

Föreskrifterna syftar till att tydliggöra VA-huvudmannens och fastighetsägarens rättigheter och skyldigheter enligt vattentjänstlagen.

Lagrum

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

Avstämning mot planer och policys

Föreskrifter för användning av den allmänna VA-anläggningen har funnits i många år. Gällande föreskrifter antogs 2008. Föreslagna föreskrifter föreslås ersätta dessa och i de fall där hänvisning görs till föreskrifterna antagna 2008 avses de föreslagna föreskrifterna per automatik.

Kommunikation av styrdokumentet

Beslut om föreskrifterna tas av kommunfullmäktige. Beslutet bör kommuniceras till berörda avdelningar inom kommunen. Vid antagandet av den nya föreskriften publiceras en kungörelse på kommunens anslagstavla samt intranät.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Johan Cöster
Förvaltningschef

Jessica Johansson
VA-utredare

Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen

Beslutad av Kommunfullmäktige: 2025-xx-xx/§ xx

Diarienummer: SBN/2024:288

Dokumentansvarig nämnd: Samhällsbyggnadsnämnden

Gäller från och med: 2025-07-01

Ersätter ABVA 2009-01-01

1. Inledande bestämmelser

1 § Med stöd av 23 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen) och 2 § förordningen (2007:701) om allmänna vattentjänster meddelar kommunfullmäktige följande föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen.

2 § Definitioner och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i vattentjänstlagen.

3 § För fastighetsägarens användning av den allmänna VA-anläggningen i Mjölby kommun gäller vad som föreskrivs i vattentjänstlagen, annan författning och dessa föreskrifter.

4 § Dessa föreskrifter omfattar fastigheter som är belägna inom det av kommunen beslutade verksamhetsområdet för respektive vattentjänst.

Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för en fastighetsägare gäller enligt 2 § vattentjänstlagen även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamenteriskt förordnande och enligt 5 § vattentjänstlagen den som har ingått avtal med huvudmannen om att få använda den allmänna VA-anläggningen.

Det som gäller för en fastighet kan enligt 4 § vattentjänstlagen även gälla för en byggnad eller annan anläggning som inte tillhör fastighetens ägare.

5 § Huvudman för den allmänna VA-anläggningen är Mjölby kommun. Förvaltning av denna handhas av Samhällsbyggnadsförvaltningen under Samhällsbyggnadsnämnden.

6 § Huvudmannen tillhandahåller vattentjänster till en fastighet, vars ägare i enlighet med 16–18 §§ vattentjänstlagen har rätt att använda den allmänna VA-anläggningen och som följer gällande bestämmelser för användandet, om behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

7 § En fastighetsägare som vill ansluta en fastighet till den allmänna VA-anläggningen ska göra en skriftlig anmälan till huvudmannen som sedan bestämmer hur inkoppling ska ske.

2. Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Huvudmannens skyldighet att leverera dricksvatten

8 § Huvudmannens är endast skyldig att leverera vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att ett visst vattentryck eller en viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Energiutvinning ur levererat vatten

9 § Vatten som levereras genom en allmän VA-anläggning får utnyttjas för energiutvinning endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger detta.

Huvudmannens rätt att begränsa leveransen med mera

10 § Huvudmannen får tillfälligt begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada och för underhåll, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.

Vid planlagt leveransavbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

Vattenmätare

11 § Om vattenförbrukningen hos en fastighetsägare ska fastställas genom mätning tillhandahåller huvudmannen vattenmätare som förblir huvudmannens egendom. Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilken typ av mätare som ska användas. Fastighetsägaren ska bekosta de anordningar som behövs för uppsättning av mätare och sammankoppling med VA-installationen i övrigt.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen. Huvudmannen bestämmer om en tidigare godkänd plats behöver ändras.

Huvudmannen har rätt att kostnadsfritt disponera vattenmätarens plats och har ensam befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren.

Fastighetsägaren är skyldig att skydda mätaren mot frost, skadlig värmepåverkan och annan skada.

3. Användning av den allmänna spillvattenanläggningen

Huvudmannens skyldighet att ta emot spillvatten

12 § Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet mer än oväsentligt avviker från spillvatten från bostäder (hushållsspillvatten).

Huvudmannen kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna anläggningen av spillvatten med annan beskaffenhet än som anges i första stycket vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer de villkor som ska gälla för utsläppet.

Krav på spillvattnets innehåll och egenskaper

13 § Fastighetsägaren får inte tillföra spillvattnet lösningsmedel, avfettningsmedel, färg, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel, sura, frätande, giftiga eller andra miljöfarliga ämnen och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, korrosion, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Exempelvis är det förbjudet att tillföra spillvattnet vätserverter eller andra sanitetsprodukter än toalettpapper.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45 °C får inte tillföras spillvattenanläggningen i förbindelsepunkten.

Utsläpp i strid med förbuden i första och andra stycket ska omedelbart anmälas till huvudmannen.

Fastighetsägaren får inte tillföra den allmänna anläggningen spillvatten från köksavfallskvarn utan huvudmannens skriftliga medgivande.

Energiutvinning ur spillvatten

14 § Fastighetsägare som avser utnyttja spillvatten för energiutvinning ska anmäla till huvudmannen innan sådant vatten börjar släppas till den allmänna spillvattenanläggningen.

Energiutvinning ur spillvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt spillvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

Huvudmannens rätt att tillfälligt begränsa användningen

15 § Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägarens möjlighet att använda spillvattenanläggningen när huvudmannen bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada samt för underhåll, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar. Vid planlagt driftsavbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

Dag- och dränvatten får endast tillföras avsedd ledning

16 § Det är förbjudet att tillföra dag- och dränvatten till en allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål.

Huvudmannen får skriftligen medge undantag från förbudet, om det finns särskilda skäl.

Fränkoppling av dag- och dränvatten från spillvattenförande ledning

17 § Om dag- och dränvatten avleds från en fastighet till en spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske från det datum som huvudmannen bestämmer, efter det att

1. särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten har ordnats och fastighetsägaren har underrättats om detta, eller
2. huvudmannen vidtagit åtgärder för bortledande av dag- och dränvatten som inte sker genom en förbindelsepunkt och meddelat fastighetsägaren om att sådana åtgärder har vidtagits.

Huvudmannen får vid behov medge anstånd med att avbryta tillförseln eller medge undantag från förbudet om det finns särskilda skäl.

18 § Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte ordnats får huvudmannen ändå förbjuda tidigare tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning om

1. avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, och
2. huvudmannen i skälig omfattning ersätter fastighetsägaren dennes kostnader för nödvändig omläggning.

Spillvatten från fastighet som inte används som bostad

19 § En fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter en fastighet för annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaftenheten hos spillvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar, analyser och utredningar som huvudmannen bedömer vara nödvändiga för kontroll av spillvattnet.

Huvudmannen har rätt att kräva att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på spillvattnets innehåll och kontrollerar spillvattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen får ange hur journalföring och provtagning ska göras.

Lätt tryckavloppssystem (LTA-system)

20 § Vid anslutning till ett allmänt lätt tryckavloppssystem (LTA-system) tillhandahåller huvudmannen LTA-pumpenhet som förblir dennes egendom. Huvudmannen bestämmer antalet pumpenheter och vilken typ av pumpenhet som ska användas samt svarar för installationen. Fastighetsägaren ska bekosta de anordningar som behövs för att sammankoppla pumpenheten med VA-installationen i övrigt.

Enhetens plats ska bestämmas av huvudmannen, som har rätt till kostnadsfri upplåtelse av platsen och som ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla enheten.

Fastighetsägaren är skyldig att skydda enheten mot frost och annan skada samt svara för dess elförsörjning.

4. Användning av den allmänna dagvattenanläggningen

Huvudmannens skyldighet att ta emot dag- och dränvatten

21 § Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastigheter av en sådan beskaffenhet eller mängd att den allmänna VA-anläggningen eller huvudmannen orsakas skada eller olägenhet, att huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter eller att användningen på annat sätt strider mot 21 § vattentjänstlagen.

Krav på dag- och dränvattnets innehåll och egenskaper

22 § Fastighetsägaren får inte tillföra dagvattenanläggningen lösningsmedel, avfettningsmedel, färg, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga ämnen och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, korrosion, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Dagvatten som avleds till den allmänna VA-anläggningen får dessutom inte innehålla större mängder av partiklar, näringsämnen, tungmetaller, vägsalt eller andra miljöfarliga ämnen. Riktvärden för utsläpp till dagvattnet framgår av kommunstyrelsens antagna och vid var tidpunkt gällande riktlinjer för dagvatten i Mjölby kommun.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45 °C får inte tillföras den allmänna anläggningen.

Fastighetsägaren får inte tillföra den allmänna VA-anläggningen dagvatten i sådan mängd att anläggningen eller huvudmannen orsakas skada eller olägenhet eller att huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter.

Utsläpp i strid med förbuden i andra och tredje stycket ska omedelbart anmälas till huvudmannen.

Huvudmannens rätt att tillfälligt begränsa användningen

23 § Huvudmannen får tillfälligt begränsa fastighetsägarens möjlighet att använda dagvattenanläggningen när huvudmannen bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada samt för underhåll, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid planlagt driftavbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

Spillvatten får inte tillföras dag- och dränvattenledning

24 § Det är förbjudet att tillföra spillvatten till en allmän ledning som uteslutande är avsedd för dag- och dränvatten. Huvudmannen avgör vilket avloppsvatten som ska anses vara spillvatten och avledas till en spillvattenledning.

Dag- och dränvatten från fastighet som inte används som bostad

25 § En fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter en fastighet för annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaflenheten hos dag- och dränvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar, analyser och utredningar som huvudmannen bedömer är nödvändiga för kontroll av dag- och dränvattnet.

Huvudmannen har rätt att kräva att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på dag- och dränvattnets innehåll och kontrollerar dag- och dränvattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen får ange hur journalföring och provtagningar ska göras.

Mjölby kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Telefon: 010-234 50 00
E-post: samhallsbyggnad@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

Världsvan
& Hemkär